Dijital Cihaza Gerekçesiz Müsadere

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Anayasa Mahkemesi Birinci Bölüm	02.09.2026	İhlal

ESAS NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2021/50096	Anayasa 35, TCK 54, CMK 134, 6216 m.50

ÖZET

Kesinleşen mahkûmiyetten sonra iade talebi üzerine ek kararla, cihazların suçta kullanıldığı, suçtan elde edildiği veya suç konusu olduğu tespit edilmeden verilen hard disk ve telefon müsaderesi, itirazlar gerekçeyle karşılanmadığından mülkiyet hakkını ihlal etti; yeniden yargılamaya karar verildi.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/dijital-cihaza-gerekcesiz-musadere-mulkiyet-aym-2021-50096/ →

Karar metni

Anayasa Mahkemesi Kararlar Bilgi Bankası sisteminde yayımlandığı hâliyle aktarılmıştır. Heyet, raportör ve vekil adları derlemeye alınmamıştır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

KARAR

BAŞVURU NUMARASI: 2021/50096

Karar Tarihi: 2/9/2026

GİZLİLİK TALEBİ KABUL

(Heyet, raportör, başvurucu ve vekil bilgileri derlemeye alınmamıştır.)

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvuru, el konulan dijital materyallerin müsadere edilmesi nedeniyle mülkiyet hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

2. Başvurucu hakkında Fetullahçı Terör Örgütü/Paralel Devlet Yapılanmasına (FETÖ/PDY) üye olma suçundan yürütülen soruşturma sırasında başvurucunun beş hard disk, bir cep telefonu, bir SIM kart ve bir hafıza kartından oluşan dijital materyallerine el konulmuştur.

3. Yargılama sonucunda başvurucu hakkında silahlı terör örgütüne üye olma suçundan neticeten 6 yıl 3 ay hapis cezası verilmiş, el konulan ve adli emanette bulunan dijital materyaller hakkındaysa herhangi bir karar verilmemiştir. Başvurucu hakkında verilen mahkûmiyet kararı istinaf ve temyiz incelemelerinden geçerek 17/11/2020 tarihinde kesinleşmiştir.

4. Başvurucu dijital materyallerinin iadesini 29/5/2021 tarihli dilekçeyle talep etmiştir. Ankara 29. Ağır Ceza Mahkemesince (Mahkeme) ek kararla adli emanette bulunan dijital materyallerin iadesi talebinin reddine, başvurucuya ait dijital materyallerin müsaderesine 31/5/2021 tarihinde karar verilmiştir.

5. Başvurucu; imajı alınmış olan dijital materyallerin tarafına iadesi gerektiğini, kararın kesinleşmesinden sonra Mahkemece dijital materyaller hakkında müsadere kararı verildiğini, kararda gerekçe bulunmadığını, müsadere kararının haksız olduğunu belirterek itiraz kanun yoluna başvurmuştur.

6. İtiraz mercii tarafından mahkeme kararındaki gerekçenin usul ve yasaya uygun olduğu belirtilerek itirazın reddine kesin olarak karar verilmiştir.

7. Başvurucu, nihai kararı 20/9/2021 tarihinde öğrendikten sonra 19/10/2021 tarihinde bireysel başvuruda bulunmuştur.

8. Adli yardım talebinde bulunan başvurucunun adli yardım talebinin kabulüne, yargılama giderlerini ödemekten geçici olarak muaf tutulmasına Komisyonca karar verilmiştir. Başvurunun kabul edilebilirlik ve esas incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

9. Başvurucu; müsadere ve itiraz mercii kararlarında gerekçe bulunmadığını, 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 134. maddesi uyarınca dijital materyallerin imajının alınıp kendisine iade edilmesi gerektiğini, bilirkişi tarafından materyaller incelenip rapor düzenlenmesine rağmen dijital materyallerin kendisine iade edilmeyip müsaderesine karar verildiğini belirterek gerekçeli karar ve mülkiyet haklarının ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Adalet Bakanlığı (Bakanlık) görüşünde; başvurucunun mülkiyet hakkının ihlal edilip edilmediği konusunda Anayasa ve ilgili mevzuat hükümleri, Anayasa Mahkemesi içtihadı ve somut olayın kendine özgü koşullarının da dikkate alınması gerektiği bildirilmiştir. Başvurucu, Bakanlığın görüşüne karşı beyanda bulunmamıştır.

10. Başvuru, mülkiyet hakkı kapsamında incelenmiştir.

11. Açıkça dayanaktan yoksun olmadığı ve kabul edilemezliğine karar verilmesini gerektirecek başka bir neden de bulunmadığı anlaşılan mülkiyet hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi gerekir.

12. Olayda başvurucuya ait beş hard disk, bir cep telefonu, bir SIM kart ve bir hafıza kartından oluşan dijital materyallerin mülk teşkil ettiğinde kuşku bulunmamaktadır. Anayasa Mahkemesi mülkiyet hakkına yapılan müdahalenin dayanağı olan 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 54. maddesinin kanunilik ölçütünü karşıladığı, müdahalenin mülkten yoksun bırakma

sonucuna yol açmakla birlikte mülkiyetin kamu yararına kullanımının kontrol edilmesi amacını gözettiği, müdahalede meşru amacın suçla mücadelede caydırıcılığın sağlanması, yeni suçların işlenmesinin önüne geçilmesi ve tehlikelilik arz eden suça konu mülkün kullanılmasının ve dolaşımının engellenmesi olduğunu dikkate almıştır (benzer yöndeki değerlendirmeler için bkz. [GK], B. No: 2013/3044, 17/12/2015, §§ 54-58; [2. B.], B. No: 2014/13966, 15/2/2017, §§ 42-48; [1. B.], B. No: 2014/13677, 20/9/2017, §§ 50, 51; [1. B.], B. No: 2014/1017, 13/7/2016, §§ 67-70; [1. B.], B. No: 2014/8060, 29/9/2016, §§ 62-67; [2. B.], B. No: 2014/5167, 28/9/2016, §§ 58-62).

13. Müsadere yoluyla mülkiyet hakkına yapılan müdahalenin suçla mücadelede caydırıcılığın sağlanması ve yeni suçların işlenmesinin önüne geçilmesi yönündeki amacı gerçekleştirmek için elverişli bir araç olduğuna tereddüt bulunmamaktadır. Müdahalenin gerekliliği bakımındansa suçla mücadele çerçevesinde hangi araçların seçileceği konusunda kamu makamlarının geniş bir takdir yetkisinin olduğunu belirtmek gerekir (benzer yöndeki değerlendirme için bkz. [2. B.], B. No: 2017/14768, 27/11/2019, §§ 56, 57). Kamu makamlarının bu alandaki takdir yetkisi dikkate alındığında müdahalenin gerekliliği hususunda yapılan değerlendirmenin aksi yönünde sonuca ulaşmayı gerektirecek bir neden bulunmamaktadır. Bu kapsamda başvuruya konu dijital materyallerin müsadere edilmesi suretiyle mülkiyet hakkına yapılan müdahale nedeniyle bireyin menfaatleriyle kamunun yararı arasında gereken adil dengenin bozulup bozulmadığı yönünden inceleme yapılacaktır.

14. Mülkiyet hakkının usule ilişkin güvenceleri hem özel kişiler arasındaki mülkiyet uyuşmazlıklarında hem de taraflardan birinin kamu gücü olduğu durumlarda geçerlidir. Bu bağlamda mülkiyet hakkının korunmasının söz konusu olduğu durumlarda usule ilişkin güvencelerin somut olayda sağlandığından söz edilebilmesi için derece mahkemelerinin kararlarında konuyla ilgili ve yeterli gerekçe bulunmalıdır. Ayrıca belirtmek gerekir ki bu zorunluluk davacının bütün iddialarına cevap verilmesi anlamına gelmemekle birlikte mülkiyet hakkını ilgilendiren davanın sonucuna etkili esasa ilişkin temel iddia ve itirazların yargılama makamlarınca özenli bir şekilde değerlendirilerek karşılanması gerekmektedir ([2. B.], B. No: 2015/12563, 24/5/2018, § 53).

15. Mülkiyet hakkına yapılan müdahalenin kamu yararı amacı ile bireyin mülkiyet hakkının korunması arasındaki adil dengenin sağlanabilmesi için öncelikle malike; uygulanan tedbirlere karşı savunma ve itirazlarını etkin biçimde ortaya koyabilme imkânının tanınması, söz konusu iddia ve savunmaların makul biçimde karşılanması gerekmektedir (başvurucuya diğer unsurlar yanında ayrıca etkin bir savunma hakkı tanındığından müdahalenin ölçülü görüldüğü kararlar için bkz. B. No: 2014/8060, §§ 75-95; B. No: 2014/5167, §§ 74-89; buna karşılık aynı güvencenin yargılama sürecinde sağlanmaması nedeniyle müdahalenin ölçüsüz görüldüğü kararlar için bkz. B. No: 2014/1017, §§ 79-102; B. No: 2014/13966, §§ 57-72).

16. Başvuru konusu olayda başvurucu hakkında yürütülen ceza yargılaması neticesinde adli emanette bulunan dijital materyaller hakkında hüküm kurulmadığı, mahkûmiyet kararının ise kanun yolu incelemelerinden geçerek kesinleştiği anlaşılmıştır. Başvurucunun dijital materyallerinin iadesini talep etmesinden sonra Mahkemece ek kararla dijital materyallerin

müsaderesine karar verildiği, bu karara karşı yapılan itirazınsa kararın usul ve yasaya uygun olduğu gerekçesiyle reddedildiği tespit edilmiştir.

17. Başvurucunun iddia ve savunmalarını sunma imkânı elde etmesi müdahalenin orantılılığı bakımından önem taşımakla birlikte bu imkânın sağlanması tek başına müdahaleyi orantılı yapmamaktadır. Mahkemenin iddialara ciddiyetle yaklaştığını ve yargılamayı hassasiyet içinde yürüttüğünü göstermesi de gerekir. Buna göre Mahkemeden başvurucunun iddia ve itirazlarını dikkate alması, bunları ilgili ve yeterli gerekçeyle karşılaması, bu iddialara da yeterli ölçüde şans tanıdığını ortaya koyması beklenmektedir. İncelemeye konu olayda Mahkemece herhangi bir suçta kullanıldığına ya da suça ilişkin faaliyetten elde edildiğine veya bizatihi suç konusu oluşturduğuna dair bir tespitte bulunulmadan dijital materyallerin müsaderesine karar verilmiştir. Bu bağlamda hangi nedenlerle müsadere sonucuna varıldığına dair mahkeme kararında açıklama bulunmadığı gibi başvurucunun iddialarının yeterli düzeyde değerlendirilmediği anlaşılmaktadır. Dolayısıyla başvurucunun müsadere kararına yönelik itirazlarının değerlendirilmesi bağlamında usule ilişkin güvencelerin yeterli düzeyde sağlanmadığı, bu hususta ilgili ve yeterli gerekçeye yer verilmediği sonucuna varılmıştır.

18. Açıklanan gerekçelerle Anayasa'nın 35. maddesinde güvence altına alınan mülkiyet hakkının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

19. Başvurucu, ihlalin tespiti ile 500.000 TL maddi ve 500.000 TL manevi tazminat talebinde bulunmuştur.

20. Başvuruda tespit edilen anayasal hak ihlalinin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmasında hukuki yarar ve zorunluluk bulunmaktadır. Anayasa'nın 148. ve 153. maddeleri ile 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 50. ve 66. maddeleri uyarınca ihlal kararının gönderildiği yargı mercilerinin yapması gereken iş, yeniden yargılama işlemlerini başlatıp Anayasa Mahkemesinin ihlal kararında belirtilen ilkelere ve gerekçelere uygun biçimde yürütülecek yargılama sonunda hak ihlalinin nedenlerini gidererek yeni bir karar vermektir (yeniden yargılama konusunda bkz. [GK], B. No: 2014/8875, 7/6/2018, §§ 54-60; [1. B.], B. No: 2016/12506, 7/11/2019, §§ 53-60, 66; [GK], B. No: 2020/32949, 21/1/2021, §§ 93-100).

21. Öte yandan hak ihlali kararından Anayasa Mahkemesinin davanın neticesiyle ilgili bir tutum sergilediği sonucu çıkarılmamalıdır. Anayasa Mahkemesince verilen hak ihlali kararı uyuşmazlığın sonuçlarından bağımsız olup davanın kabulüne, reddine ya da beraate veya mahkûmiyete karar verilmesi gerektiği anlamına gelmemektedir. Kural olarak yargılamanın her aşamasında olduğu gibi ihlalin sonuçlarını gidermek üzere yeniden yapılacak yargılama sonunda da delillerin dava ile ilişkisini kurma ve bunları değerlendirip sonuç çıkarma yetkisi ilgili mahkemelere aittir.

22. İhlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmasının yeterli giderim sağlayacağı anlaşıldığından tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Kamuya açık belgelerde başvurucunun kimliğinin gizli tutulması talebinin KABULÜNE,

B. Mülkiyet hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

C. Anayasa'nın 35. maddesinde güvence altına alınan mülkiyet hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

Ç. Kararın bir örneğinin mülkiyet hakkının ihlalinin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmak üzere Ankara 29. Ağır Ceza Mahkemesine (E.2018/1076, K.2019/128) GÖNDERİLMESİNE,

D. Başvurucunun tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. 40.000 TL vekâlet ücretinden oluşan yargılama giderinin başvurucuya ÖDENMESİNE,

F. Ödemenin kararın tebliğini takiben başvurucunun Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 2/9/2026 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.